

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти МОНУ
Чернігівський національний технологічний університет
Батумський державний університет імені Шота Руставелі
Господарська академія імені Д.А. Ценова
Лодзький технічний університет

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
ОПОДАТКУВАННЯ, АНАЛІЗ
І АУДИТ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

III Міжнародна науково-практична конференція

(м. Чернігів, 27 листопада 2017 р.)

Тези доповідей

Друкується за рішенням вченої ради Чернігівського національного технологічного університету (протокол № 11 від 27 листопада 2017 р.).

Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : III Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 27 листопада 2017 р.) : тези доповідей. – Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 204 с.

Збірник містить тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку». Висвітлено актуальні питання щодо проблем обліку, оподаткування, аналізу й аудиту в системі управління підприємством, а також розглянуто національний та міжнародний досвід і напрями розвитку бухгалтерського обліку як науки та практичної діяльності.

Видання орієнтоване на теоретиків та практиків, науковців, викладачів, аспірантів та студентів, а також зацікавлених в обміні досвідом наукових досліджень щодо проблем обліку, оподаткування, аналізу й аудиту в системі управління підприємством.

Матеріали монографії представлено у авторській редакції. Відповідальність за зміст несуть автори.

ISBN 978-617-7571-00-0

Організаційний комітет:

Голова:

Шкарлет С. М., д-р екон. наук, проф., заслужений діяч науки і техніки України, ректор Чернігівського національного технологічного університету.

Заступники голови:

Мераб Халваші, канд. іст. наук, доцент, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі;

Іван Варбанов, д-р наук, проф., ректор Господарської академії ім. Д.А. Ценова;

Станіслав Белецькі, д-р техн. наук, проф., ректор Лодзького технічного університету;

Маргасова В. Г., д-р екон. наук, проф., заслужений економіст України, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету.

Члени організаційного комітету:

Акименко О. Ю., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Гливенко В. В., канд. екон. наук, доцент, проф. кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Гнедіна К. В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Гоголь Т. А., д-р екон. наук, доцент, проф. кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Іванова Л. Б., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Нехай В. А., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Петраков Я. В., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Сидоренко О. О., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;

Скосир Ю. М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту.

Ющенко Н. Л., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту.

УДК 657.1/.6(063)

ISBN 978-617-7571-00-0

© Чернігівський національний технологічний університет, 2017

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

Національний та міжнародний досвід і напрями розвитку бухгалтерського обліку як науки та практичної діяльності

Гливенко В.В. Застосування процесного підходу до обліку витрат при вирощуванні сільськогосподарських культур	7
Подольчук О.А. Сутність креативного обліку	8
Акименко О. Ю., Жолобецька М. Б. Використання принципу фінансового анбандлінгу в обліку підприємств сфери теплопостачання	10
Акименко О.Ю., Мальцев О.О. Удосконалення організації обліку зовнішньоекономічної діяльності як запорука успішної стратегії	12
Гливенко В.В., Пугач Г.С. Нормативно-правове забезпечення обліку витрат на сільськогосподарських підприємствах.....	14
Гудзь Н.В. Доцільність застосування професійного судження бухгалтера в реаліях економіки України	17
Іванова Л.Б. Теоретичні підходи щодо управління дебіторською заборгованістю боржника: обліковий аспект	19
Каткова Н. В., Лакутіна К. С. Особливості визнання внутрішньогенерованих нематеріальних активів	22
Мекшун Л.М. Статистико-економічний аналіз діяльності селянських господарств в Україні наприкінці ХІХ – початку ХХ ст.	24
Минка В.Ф. Аспекти реформування бухгалтерського учета в государственном секторе	25
Підпригора І.В. Організація бухгалтерського обліку: актуальні питання та сучасні тенденції	26
Семанюк В.З. Чи буде наукова революція в обліку?.....	28
Шевцова Е.И. Бухгалтерский учет: проблемы и методы обучения.....	30
Лаптії Т.М., Ірха А.С. Проблемні питання обліку основних засобів.....	31
Гулевич А. Г. Бухгалтерский учет доходов и расходов в организациях в условиях инновационной экономики	33
Ворона О.М. Бухгалтерський облік отриманих послуг (виконаних робіт) у системі рахунків бухгалтерського обліку	34
Вітюк В.В. Фінансова оренда необоротних активів: особливості обліку в орендаря.....	36
Каба А. М. Визнання доходів від надання послуг: національний та міжнародний аспекти	38
Наумець А.О. Питання застосування зведеного подорожнього листа на прикладі операційної оренди легкового автомобіля директора.....	39
Новицький П.В. Облік виробничих запасів за П(С)БО та МСБО: порівняльна характеристика.....	41
Редько В. О., Клименко О. М. Удосконалення обліку витрат від операційної діяльності	43
Ремесник В. О., Акименко О. Ю. Амортизація та знос: ідентичність чи відмінність?	44
Ремесник В. О., Клименко О. М. Визначення сутності поняття «витрати».....	46
Титаренко І.Ю. Проблемні питання та шляхи удосконалення обліку руху товарів на підприємстві.....	47
Юдкіна А.В. Шляхи покращення системи обліку дебіторської заборгованості	49

СЕКЦІЯ 2

Обліково-аналітичне забезпечення звітності підприємств як основи для прийняття управлінських рішень на мікро- та макрорівнях

Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю., Сирцева С.В., Лугова О.І. Внутрішня звітність як основне джерело інформації про додаткові соціальні витрати аграрних підприємств.....	52
Пилипенко Л.М. Формат бухгалтерського балансу корпорацій в умовах постіндустріальної економіки	53
Єфіменко Т.І. Ідентифікація економічних ризиків і таксономія фінансової звітності.....	55
Гливенко В.В., Росохач О.В. Організація обліку товарів на підприємствах торгівлі	57
Познякевич В. Н. , Житкевич Г. Я. Волонтерское движение: учет и правовое регулирование.....	58
Гончаренко О.О. Інтереси користувачів бухгалтерської фінансової інформації небанківських фінансово-кредитних установ як визначальний фактор її якості.....	60

На субрахунку 285 «Торгова націнка» обліковують торгові націнки і знижки на товари, призначені для подальшої реалізації в магазинах або інших торгових закладах. Торгову націнку визначають на підприємстві. Торгові знижки вказані в супровідних документах на одержані товари. Облік торгових націнок і знижок ведуть окремо.

Розрахунок торгової націнки – це основа формування роздрібною ціни, тому вміння продавати товари за вигідною ціною є одним з шляхів отримання необхідного прибутку.

Ще одним важливим елементом складу облікової політики підприємств торгівлі є врахування оптимального відсотка торгової націнки в залежності від обсягів та сфери діяльності, а також контингенту покупців з метою постійного товарообороту.

Відповідно до чинного законодавства існує обмеження розміру торгової націнки на певні види товарів, проте, на практиці торговельна націнка встановлюється залежно від рішення підприємства з врахуванням ринкової ситуації. На підприємствах з великими обсягами товарів важко правильно розподілити розмір торгової націнки або знижки, і дані розміри можуть не відповідати реальним націнкам на товари серед конкурентів [6].

Отже, торговельна діяльність – це ініціативна, самостійна діяльність юридичних та фізичних осіб щодо здійснення купівлі та продажу товарів з метою отримання прибутку. Прибутковість підприємств торгівлі прямо залежить від правильно сформованого рівня торговельної націнки, який повинен забезпечити покриття відповідних витрат. Виконання цих завдань можливе лише завдяки ефективній організації обліку на підприємстві.

Список використаних джерел: 1. *Лень В. С.* Бухгалтерський облік у галузях економіки : підручник / В. С. Лень, В. В. Гливенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2013. – 438 с. 2. *Господарський кодекс України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page9>. 3. *Пуголовкіна М. О.* «Організація обліку в торгівлі» [Електронний ресурс] / М. О. Пуголовкіна. – Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3952/1/Пуголовкіна%20М.%20О.%20Організація%20обліку%20в%20торгівлі.pdf>. 4. *Панич С. П.* Організація обліку товарів на підприємствах малого бізнесу [Електронний ресурс]. / С. П. Панич, М. Г. Качур. – Режим доступу : <http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5868/1/142-144.pdf>. 5. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. 6. *Басіста І. А.* Торгова націнка та торгова знижка як складові формування продажною ціни товарів [Електронний ресурс] / І. А. Басіста. – Режим доступу : http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_17/2/38.pdf.

УДК 657

В. Н. Познякевич, канд. екон. наук, доцент, заведуючий кафедрою бухгалтерського учета, анализа, аудита и статистики

Г. Я. Житкевич, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського учета, анализа, аудита и статистики

Барановичский государственный университет, г. Барановичи, Республика Беларусь

ВОЛОНТЕРСКОЕ ДВИЖЕНИЕ: УЧЕТ И ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ

Ключевые слова: учет волонтерского движения, экономический эффект, правовое регулирование.

В своем содержании волонтерство представляет собой социальную инновацию. К сожалению, в Республике Беларусь отсутствует статистическая информация о волонтерском движении на сайте Национального статистического комитета.

В странах СНГ уровень развития данного вида деятельности остается невысоким. Если обратиться к мировому опыту, то до XX века волонтерское движение в Европе развивалось на уровне единичных инициатив и только в прошлом столетии оно стало приобретать всеобщий размах. Сейчас мы можем констатировать, что волонтерство не признает границ (религиозных, расовых, возрастных, гендерных, политических). Ежегодно многочисленные транснациональные добровольческие организации привлекают в свои проекты и программы сотни миллионов людей. Если на рубеже 80–90-х годов XX века в мире насчитывалось 80 млн волонтеров, в 1995 году – более 93 млн, то в 1998 году – более 109 млн людей участвовали в волонтерском движении [1, с. 32].

Значительный импульс развитию волонтерского движения в мире придало объявление 2000 года Международным годом волонтеров, когда Генеральный секретарь ООН Кофи Аннан на специальной церемонии в штаб-квартире ООН в Нью-Йорке официально открыл 2000 год – Международный Год Волонтеров. Так, во Франции 19 % взрослого населения хотя бы раз в жизни участвовали в волонтерских акциях. Две трети французов регулярно участвуют в добровольческой работе, отдавая ей более 20 часов в месяц. Каждый третий немец, что составляет 34 % населения Германии, является волонтером, посвящая работе в добровольческих ассоциациях, проектах и группах взаимопомощи более 15 часов в месяц.

В настоящее время существует множество форм волонтерской деятельности. Нам представляется, что важнейшим аспектом этой деятельности является социальный эффект, который достигается в этой деятельности. Социологические опросы показывают, что добровольческий труд очень полезен для личностного роста и общества в целом. Поэтому есть необходимость оценить этот труд с точки зрения экономического эффекта для общества.

Не менее значимой проблемой является правовое регулирование данного вида деятельности. Некоторые шаги со стороны государственных органов управления в этом направлении сделаны. Вместе с тем, существующая нормативно-правовая база в Республике Беларусь не обеспечивает достаточного регулирования сложившегося многообразия отношений, возникающих при осуществлении добровольческой (волонтерской) деятельности, регламентирует только отдельные аспекты взаимоотношений между участниками добровольческой (волонтерской) деятельности.

Решением Совета глав государств Содружества Независимых Государств от 10 декабря 2010 года утверждена Стратегия международного молодежного сотрудничества государств – участников Содружества Независимых Государств на период до 2020 года, согласно которой международное молодежное сотрудничество государств – участников СНГ реализуется в том числе через поддержку молодежного добровольческого (волонтерского) движения и студенческие отряды.

Весьма примечательным является принятие модельного закона «О добровольчестве (волонтерстве)». Этот закон был утвержден Постановлением Межпарламентской Ассамблеи государств – участников содружества независимых государств 16 апреля 2015 года № 42-15 в г. Санкт-Петербург.

Постоянная комиссия Межпарламентской Ассамблеи СНГ по культуре, информации, туризму и спорту в этом постановлении рекомендовала направить указанный модельный закон в парламенты государств – участников Межпарламентской Ассамблеи СНГ и рекомендовать для использования в национальном законодательстве.

Указанный закон устанавливает правовые основы добровольчества (волонтерства) и призван способствовать разработке и гармонизации в государствах – участниках Содружества независимых государств соответствующего законодательства, определяет основные принципы и виды добровольческой (волонтерской) деятельности, ее цели и задачи, основные формы, виды и порядок осуществления, а также меры по поддержке добровольчества (волонтерства) [2]. Определение и правовое регулирование разновидностей (подвидов) добровольческой деятельности осуществляется подзаконными и ведомственными актами и стандартами в рамках национального законодательства.

В Республике Беларусь была разработана и утверждена Постановлением Министерства образования Республики Беларусь от 16.11.2015 № 128 «Концепция организации молодежного волонтерского (добровольческого) движения в Республике Беларусь». Одной из задач, которая определена в Концепции является «совершенствование законодательства и формирование целостной нормативной правовой системы, регуливающей молодежную волонтерскую (добровольческую) деятельность; партнерские отношения между органами государственной власти, организациями, заинтересованными в привлечении волонтеров (добровольцев), и волонтерскими (добровольческими) организациями (объединениями) в процессе реализации общих социальных и экономических задач» [3].

В Министерстве иностранных дел Республики Беларусь прошли переговоры с Петером Маурером, который возглавляет Международный комитет Красного Креста. Итогом переговоров стало решение об открытии представительства Международного Красного Креста в Минске в 2018 году, что также будет способствовать развитию волонтерского движения в Республике Беларусь.

Представляет интерес волонтерство не только с точки зрения социальной значимости, но и с точки зрения экономического эффекта, который достигается в процессе этой деятельности. Создание системы учета добровольческой деятельности является необходимой мерой, позволяющей осуществить ее анализ с целью разработки государственных управленческих решений для создания благоприятных условий развития волонтерства. Изучение волонтерского движения позволяет обозначить следующие важнейшие аспекты, представляющие собой научный интерес: предложить ввести статистический учет волонтерской деятельности; рассмотреть возможность определения экономического эффекта от этой деятельности; разработать методику расчета экономического эффекта от волонтерского движения.

Список использованных источников: 1. Лазарчук Л. Л. Волонтерское движение в молодежной среде : программно-методический комплекс [Электронный ресурс] / Л. Л. Лазарчук. – Минск : БГПУ, 2007. – 43 с. – Режим доступа : <http://elib.bspu.by>. 2. Модельный закон «О добровольчестве (волонтерстве)» : Постановление Межпарламентской Ассамблеи государств – участников Содружества Независимых Государств от 16.04.2015 № 42-15 [Электронный ресурс] // Информационный бюллетень Межпарламентской Ассамблеи СНГ. – № 63 – Режим доступа : http://iacis.ru/upload/iblock/5be/inf63_i_ii.pdf. 3. Концепция организации молодежного волонтерского (добровольческого) движения в Республике Беларусь [Электронный ресурс] : утв. постановлением М-ва образования Респ. Беларусь от 16.11.2015 № 128 // Сайт Министерства образования Республики Беларусь. – Режим доступа : <http://edu.gov.by>.

УДК 657.01:336.73

О. О. Гончаренко, канд. екон. наук, доцент, докторант
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Київ, Україна

ІНТЕРЕСИ КОРИСТУВАЧІВ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР ЇЇ ЯКОСТІ

Ключові слова: бухгалтерська фінансова інформація, фінансова звітність, користувачі фінансової звітності.

Якість бухгалтерської інформації небанківських фінансово-кредитних установ, як продукту системи бухгалтерського обліку, визначається, з одного боку, вимогами (попитом) споживачів, а з іншого – можливостями «виробника» інформації. Можна констатувати, що зазначені установи «виготовляють» цінності для споживачів, власників (та/або потенційних інвесторів), суспільства. І це, відповідно, фінансові послуги (надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту, надання послуг з фінансового лізингу, залучення коштів залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, тощо), прибуток (приріст власного капіталу), соціальні проекти. Розвиток діяльності небанківських фінансово-кредитних установ залежить від ступеня задоволення зазначених суб'єктів надаваними їм цінностями. Реалізація відносин у системі «суб'єкт господарювання – споживач» можлива тільки на основі інформаційної складової діяльності господарюючого суб'єкта. В інформаційній системі небанківських фінансово-кредитних установ формується різнопланова, здебільшого, оперативна інформація для керівництва, для споживачів фінансових послуг – маркетингова інформація, для власників (та/або потенційних інвесторів) і кредиторів – фінансова, для суспільства – соціально-економічна. Небанківські фінансово-кредитні установи створюються, в першу чергу, для реалізації фінансових цілей їхніх власників, які можуть мати різні потреби (інтереси). Інформація фінансової звітності про діяльність зазначених